

Karu totuus vietnamilaisista huonekaluista

Suuri osa Vietnamista Eurooppaan tuoduista huonekaluista valmistetaan Laosissa laittomasti hakatusta puusta

Kaksi ympäristöjärjestöä, brittiläinen EIA (Environmental Investigation Agency) ja indonesialainen Telapak, julkaisivat hiljattain raportin, joka paljastaa karun totuuden vietnamilaisesta huonekalubisneksestä. Järjestöjen tutkimuksen mukaan rajusti kasvanut huonekalukauppa uhkaa tuhota viimeiset Mekongin alueen koskemattomat metsät. Raportin tulokset saivat laajalti huomiota kansainvälisissä medioissa. Suomessa raportin tuloksista uutisoi ainakin YLE uutiset (19.3.08)

Photo by: EIA/Telapak

Tukki-rekkoja ylittämässä rajaa Laosista Vietnamin puolelle (EIA/Telapak)

Samaan aikaan, kun Vietnam on kiristänyt omia metsälakejaan ja ryhtynyt suojelemaan aktiivisemmin omia viimeisiä metsä-alueitaan, ovat hakkuut siirtyneet kiihtyvällä vauhdilla Laosin puolelle, josta ne salakuljetetaan rajan yli Vietnamin huonekalutehtaisiin. Vietnamissa trooppisista jalopuista valmistetaan erityisesti puutarhakalusteita, jotka päätyvät suureksi osaksi amerikkalaisille ja eurooppalaisille kasvaville markkinoille – mitä todennäköisimmin myös Suomeen. Huonekalut muodostavat kenkien ja tekstiilien ohella edelleen tärkeimmät tuontiartikkelit Vietnamista Suomeen.

Vietnam ei ole ainoa Laosin metsien hyödyntäjä. Myös Thaimaa ja Singapore ovat tutkimuksen mukaan samoilla apajilla. Kustannukset ja haitat kasautuvat köyhien maaseutuyhteisöjen harteille Laosissa, jotka edelleen ovat elinkeinonsa suhteen metsistään erittäin riippuvaisia. Voitot sujahtavat Laosissa korruptoituneiden viranomaisten taskuun. Vietnamissa ja Thaimaassa voitot keräävät huonekaluyhtiöt.

Monien kyläyhteisöjen tulevaisuus Laosissa riippuu metsistä (EIA/Telapak)

Vietnamissa huonekaluyhtiöitä on tällä hetkellä noin 1500 ja jopa 90 prosenttia koko Vietnamin puuviennistä tapahtuu juuri ulko-kalusteiden muodossa. Todennäköisesti vienti on edelleen kasvussa, sillä hallitus on aktiivisesti kehittänyt huonekaluviennille kannustimia. Esimerkiksi säännöksiä ulkomaisille investoinneille huonekalubisnekseen ollaan helpottamassa.

Raportin mukaan globaali kysyntä ohjaa puun kauppaa (AP)

Raportin mukaan vastuu onkin viime kädessä länsimaisilla markkinoilla ja maahantuojayrityksillä, jotka tuovat sertifiomatonta puuta. Arvokkaiden trooppisten metsien hävittäminen tulee raportin mukaan jatkumaan kunnes länsimaat sulkevat markkinansa laittomasti hakatulta puulta. Vaikka monet länsimaiset yritykset ovatkin alkaneet ottaa puun alkuperäkysymyksen vakavasti, ovat säädökset ja toimet alkuperän tarkastamiseksi olleet edelleen hampaattomia. Tähänastiset sertifiointisysteemit keskittyvät tarkastamaan tilanteen vain lähettäjä-maan suhteen, eivätkä huomioi, että puu voi tulla usean maan kautta, kuten Laosista Vietnamiin. Selkeänä puutteena on myös se, että kehitetyt systeemit kiinnittävät huomiota vain raakapuuhun eivätkä itse lopputuotteisiin, kuten huonekaluihin.

EIAN ja Telapakin raportti on otettu vakavasti vastaan. Britannian kauppaja kehitysministeri Gareth Thomas esimerkiksi lupasi, että hän aikoo henkilökohtaisesti nostaa asian esiin tapaamisissaan vietnamilaisten kanssa.

Raportissa painotettiin myös kuluttajien vastuuta. Kesän puutarhakaluston ostossa kannattaakin yrittää varmistaa, ettei ostopäätöksellään samalla edistä laittomia hakkuita ja Laosin viimeisten trooppisten metsäalueiden tuhoutumista.

Raportti on ladattavissa EIAN sivuilla:

<http://www.eia-international.org/>

Mira Käkönen